

Kratochvilná historie

MÍST A MÍST

v zemích koruny svatováclavské.

Sebral a napísal Párisov Sobota.

Pokračování.

Pochutnali sobě KOSTELANŠTÍ NA srnci, až jim z toho do smrti zůstaly laskominy! A masa bylo na něm jako na jalovci, jen že prý trochu tuhé. Našli srnce, když byli v panském lese na houbách a aby se o tom nikdo nedozvěděl, přátelsky se oň rozdělili a doma maso slupli. Ale ptece se to na ně prošťouchlo. Někdy temný závistník udal je myslivci, že v jeho lese našli srnce a snědli ho. Myslivec jal se vše vyšetřovati a tu vyšlo na jevo, že to nebyl srnec nýbrž osel, který nedávno pošel a jež dal zavést do lesa pro drahou zvěř. Kostelánští chudáci měli z toho ostudu, ale věte mi, nevinně; neboť jak pak měli rozoznati maso oslí od srncího, když masa vůbec ani neznají a když 'Kostelanským masem' slují *salce-né houby*, jež jsou denní jejich pochoutkou.

V Dolních KOUNICÍCH jsou *pečená*. Pekou doma pečeně a rozvážeji je po trzích na prodej, sami však při tom nevědí, jakou má pečeně chuť. A ptece mají velmi vypružené jazýčky, ne-li zrovna Kouničáci, tož aspoň Kouničačky. Říkají se 'Vančačkám' (Ivančickým), že mají *po půl třetím jazyku*, tož odpovídají s jakýmsi uspokojením, že v Dolních Kounicích mají *po třech*. A ti že vydají více, nežli půl třetího, tolik věděl už Adam Kiese slavné paměti. Mimo to přezdívá se Kounickým též *Rochusů*, protože mnozí občané tamější mají za patrona sv. Rocha, ochránce zedníků. A jakož zedníci vůbec známi jsou co lidé nenáhlí, tak i Kounické hodiny na věži rády se opozdívají, pročez musejí býti poháněny hráběmi.

KRAHULOVŠTÍ krmí na posvícení *pařez* a když jest hodně tučný, nastanou hody: tehdyž dovolují také dětem, aby si braly z masy samy; pročez děti nemohou se slavného tohoto dne dočkati, ptávají se už dlouho před tím rodičů: "Táto kudy pak to bude, že si budeme samy brát?" Posměvátkové však je škádliavají pokřikující na ně: "Krahulovští hampalři, máte-li co na talíři?" Bezpochyby proto, že mnoho asi nikdy po nich nezbuje.

KRMELÍNSKÉ volá zvolec k obědu: "Vendelin, zid (zjedl) kobzole (brambory) se zelím."

U Slavkova leží velká vesnice, jejíž jméno jest KRENOVICE a tam mají zvláštní dialekt: mléčnicku říkají *latuška*, kyselému mléku *kejška*, krejcaru *krýcar* a rej dováku *rýdovák*. Před dávnými lety, dokud byly ještě šajny, dávali si Křenovičtí chasnici, když přišli do jiné vesnice k muzice, za *krýcar* hráti *rýdovák* a odtud nazváni jsou rýdováci a rýdovačky. Však jest o nich i písnička:

Rýdovačko, přijdi k nám,
já ti latuško s kejškou dám.

Do KŘETINA chodívají *zacláneti*. Zvláštní to záliba; neboť jinde hledí jeden druhému spíše *posvátit*. Kolem Křetína jest mnoho ptáčníků, kteří lákají ptáky do tenat hlasem "štují, štují"; odtud dostali přezdítku *štuůk*.

V KŘÍŽANOVÉ (u Velké Meziříče) by nesměl nikdo cizí chlubně říci: "Já mám malovanou vestu!" sic by špatně pochopil. Za časů vrchnostenských stával prý před městečkem u rybníka, jenž prý bývá v zimě v létě zmrzlý, býk a pokřikoval na každého, kdo mřil ku Křížanovu: "Wohin?" a nepropustil nikoho, kdo neodpověděl německy. K úplnému osáčení obyvatele Křížanovského náležel *modrá sástrá*. Bez té nevydá se on nikam, ani přes pole na trh, k soudu atd., a chce-li jíti na zapře-

nou, otočí si modrou zástěru okolo těla aspoň pod kabátem. Pro zálibu v barvě modré nosí mnozí také modré živůtky přes kožli, pokrývajíce jenom prsa bílým náprsníkem. Svleče-li kdo o muzice, při rekrutěrec neb jindy kabát pozná Křížanovského hned po modrých rukávech. O posvícení však dá si každý přití k modrému živůtku nové rukávy; po obědě pak vyloží se bezky z okna na ulici, podepře si jednou rukou bradu a druhou si štourá v zubech, aby každý viděl, že má nové rukávy.

S Křovčským hádají se Byteští (z Velké Byteše), kdo komu snědl *lebeda*. V Křovčství totiž mají pouť na sv. Petra a Pavla, v Byteši tu neděli po sv. Janu Křtiteli. Přihodilo se pak, že připadla pouť dříve v Byteši, posmívají se přespolní Křovčákům, že Byteští jim snědli lebeda a naopak. Křovčské pak čertí berou, když se jich někdo zeptá, jaká je lebeda.

Nikde není tolik panstva jako v Krumlově. Tam se ptává sousedka sousedky: "Paní sousedko, kde je váš pán?" A ta odpovídá: "Není doma, žel na ptaní (na žebrotu)." "Škoda, že jsem to nevěděla, můj pán byl by žel také."

Z Kuncic chodívají na pouť k panence Marii Zašovské a mezi poutníky vyniká obzvláštní pobožnost jakýsi Lébka. Tento své dlouhatánské modlení obyčejně takto zakončuje: "Panenko Marijo, abysi za neomyšlila a inému hříchy neodpustila; já jsem Lébka z Kuncic, mám chalůpku u potoka a u toho potoka je vrřba."

V KUNOVICÍCH (u Uh. Hradiště) rozeznáš občanů od starosty velmi snadno: Kunovian zapíná si kožli pod krkem jednou, starosta však dvěma sponkami ze žlutého drátu.

Po celé jižní Moravě známi jsou Kunovičtí *handrálci*, kteří s rancem na zádech a s pišťalkou v ruce chodí po hadrách, pískajíce při tom melodie hadráčské; ženské však, nemajíce pišťalek, volávají: "Hadry! hadry! za jehly, za niti, za modré!" Ostatně jsou prý

handrálci dobří lidi —
kde co vidí, všechno sklidí.

A když před lety z našich vlastí nadobro vymizely dvacíťe slavné paměti, staly se Kunovice spásou rakouských financí, zaopatřující 'papírové stříbro' na nové peníze, začez staré jejich jméno přeměněno na *rudaře* a místo 'choditi po hadrách' začalo se tenkrát říkati 'kopati rudu'. Však oni nepřijmou do svého cechu každého jen tak ledabylo. Dostane-li se do obce nový farář nebo učitel, musí se dříve vykázati 'handrálčskou pišťalkou'; jinak prý ho tam nepřijmou.

Nedopálíš KUNŠTÁTSKÉHO hrněře víc, než když se ho zeptáš: "Odkud jste? za krejcar." To prý chodívala baba z Kunštátu s krejcarovým zbožím hrněřským po okolních trzích a jsouc hodně pihlučná zvykla si odpovídati na otázky: "Odkud jste?"—"z Kunštátu"; a "Zač to je?"—"za krejcar." Jen že zhusta, když tazatel otázky obrátil, odpovídala babička na otázku: "Zač je to?"—"z Kunštátu"; a "Odkud jste?"—"za krejcar." Baba už dávno umřela, ale hrněřům to zůstalo.

V LANŽDOŘE (u Břeclavi) jsou jinší chlápci a majičím se pochlubit když z jednoho jitra pole sklídí 50 měr žita, 20 měr ovsu a ještě několik for mrkve. Tak prý neumějí nikde hospodařit, jako oni tam!

Kéž by to též LANŽHOTŠTÍ *bloudci* tak dovedli. Ale ti hospodař od desíti k pěti, ba i svůj jarmark *propíli*. Než jedna památná věc jim ptece zůstala, totiž 'Lanžhotské hodinky', kterými chasnici se vychloubají, ačkoliv přespolní hol-

ky se jim smějou, dobře vědouce, že to nejsou hodinky, nýbrž křívák (kudla) na šňůrce zavěšený.

LAŽÁNSKÝM u Brna ne nadarmo přezdívá se *veverka*. Stalo se totiž, že Lažánští, vezouce mrtvolu do Blanska na hřbitov, ve lžebě z obou stran s lesíkem mezující spatřili *veverku*. I neměli nic pilnějšího na práci než pustiti se za *veverkou*, zapomenuvše úplně na nebožtíka. A tak dovezli konečně sami mrtvolu do Blanska k nemalému udivení všeho lidu. Od těch dob pak neradno tázati se Lažánských po *veverce*.

Nedaleko Unčova leží obec LERINKA (či Lipinka), *koš Praha* nazývaná, jež honosí se dvěma památkami, totiž *tvorňovou věží* a *kelezným mostem*, jen že není radno po nich se vypyťavati.

V LESEŇOVICÍCH (u Bystřice pod Pernštýnem) jsou sedláci velmi ctižádostivi a drží všichni na čest, nejvíce však starosta. Ten kdykoli někým jede, mívá na líni připevněnou plechovou tabulku s nápisem: "Toto jest leseňovický pan starosta." Jednou jel jak obyčejně s tabulkou ku svým známým a cestou ztratil líše. I slyší za sebou volání: "Stryčku, počkejte, ztratil jste luňu!" "Tak, já strějek!" pomyslí si starosta a jede dál. Hned na to ozvalo se: "Kmocháčku, ztratilí luňu!" Starosta jel už volněji. Konečně voláno po třetí: "Pane starosto, ztratilí luňu!" Tu teprve zatřhl starosta opratěmi, div že koním krky něžlomil a křikl hlasitě 'Pr!' A když jej výrostek dohonil a líšni s tabulkou mu podal, odměnil se mu starosta královky celým dvacíťem. Od té doby pokřikují okolní lidé na sousedy leseňovské: "Pane starosto, ztratil jste luňu!"

LETKOVICÉ (u Ivančic) zmohly se pouze na *proutěný zvonek*, jež si pověsili na zvoničku, ale má prý hlas příliš chruplavý, tak že jim nemohou ani proti mračným zvonit, což sousedy náramně bolí.

V LETONICÍCH (okr. Bučovický) mluví zvláštním poděčím, říkajíce *me místo my, meš místo myš, sesel sýsel a p.* Tote poděčí bylo příčinou, že jeden tamější sedlák dostal za onoho času od panského správece pořádný výtopek. Správece totiž našel mu, že poveze do Brna sesle. Milý sedlák, rozuměje slovem sesle sýsel, pomyslí si, že netěba k tomu vozu a naž by týral dobytek, když ty 'sesle' v pytlí unese. Přišel tedy do zámku s pytlím. Ale chudák pochopil! Správece osopil se naň: "I ty jeden truhlík! Povezeš sesle (stolice) u ne sýsel! Hajdy pro vůz!" Dlouho nešlo sedlákovy do hlavy, jak si takový pán může másti jazyk.

Ve LHOTĚ NOVÉ (na Strážnicku) starosta připevňuje si krpce řemínkem, kdežto ostatní občané uvažují si je pouhým provázkem.

Ze LHOTE ČI z NOVÉ LHOTY měli od jakživa do Strážnice 4 hodiny cesty a nikdy proti tomu nic nenamítali, ačkoli den co den musí choditi do zámku Strážnického na robotu. Ale konečně je to ptece omrzelo a tož jali přemýšleti, jak to udělati, aby cesta byla skrácena. I poradil jim kdosi, aby k vrchnosti podali supliku a podporovali ji dárkem. Lhotečtí sehnali kadečku mléka a donesli ji před zámek. Pan vrchní vyšel a otázal se: "Koliko je toho mléka?" Mluvíci deputace skočil do kadečky, aby mléko změřil a ukázav na omlčené nohavice pravil: "Tolko, pantáto!" A dobře pochodili Lhotečtí, neboť od těch dob mají do Strážnice místo 4 hodin pouze 2 míle cesty. Lhotečtí též mají všichni dohromady toliko jeden pár bot, jež sobě obouvá pudmistr, když jde mezi pány ku správe.

(Pokračování.)

Pro ty,
kdoz nás neznají.

Všeli tomu, že obchodujeme již po 15 letech a získali jsme šedesát pět tisíc zákazníků. Jsou přece ještě lidé, kteří nás znají buď jenom z doslechu, aneb nás vůbec neznají. Tento máme náš Hei: Buď by měli s námi obchodovati, neb ne; buď jsme hošti přiznávatí neb ne; buď vám ukážeme peníze neb ne. Jak se dozvěděti? Snadno. Mohli bychom vás odkázati na vaše sousedy, kteří s námi uspokojivě obchodovali po leta, nevíme však, kde bydlíte. Chcete si dopisati o naší vzorkovou knihu a prohlédnouti si ji? Bude vás to státi pouze cenu poštovního listku — cent. V nynějším době vyptati se vždy znáti místo, kde za dolar koupěte katáctvo udělá vám službu za dva. My proto obchodujeme a tělíme zisk. Tak tomu bude i u vás. Nestává žádných tajností o způsobu našeho obchodování. Koupíme jednoduše lacino a lacino prodáváme. Jak nízko prodáváme, můžete seznati z toho, když vám sdělíme, že prodáváme dobré obleky pro muže — celoviněné — za dolar a půl. Všecky látky v našem katalogu, zašlete si proň.

Nebraska Clothing Co

roh Farnam a 15. ulice, Omaha.

Kazda rodina měla by mít stále doma

SEVEROVY

České Léky.
Osvedčene v každém domoci
případe léky
Na skladě ve všech lékárnách

KAŠEL nastuzení, chrapt, bolesti na prsou, zádech, zánět, chřipku, nemoci plic vyléčí
SEVERŮV BALSAM pro plice.
25 a 50 ct.

KREV čistá jest základem zdraví. Vyrážky, stálost, slabost, pohlavní nemoci, kožní choroby odstraní
SEVERŮV KRVEČISTITEL.
\$1.00.

ŽENY a dívky trpící nepravidelností měsíční, bělotokem, slabostí, obtížemi vřhotenství, po porodu a v změně života uznají za nejlepší lék
SEVERŮV REGULÁTOR ženských nemocí. \$1.00.

BOLESTI v zádech bývají často známku choroby ledvin. Obtíže močení, pálení, řezavku, všechny choroby ledvin a měchýře vyléčí
Severův Silitel ledvin a Jater.
75c. a \$1.25.

Dobrým měřítkem zdraví jest
CHUT k jídlu. Kdo trpí nezájivostí, slabostí, toho uzdraví
Severova Žaludeční Hořká, čistě bylinný lék.
.....50c. a \$1.00.

PSOTNIK Bolestné zoubkování, horkost, bolesti, koliku, zápal, špatný spánek, nepokoj odstraní
SEVERŮV TIŠITEL DĚTÍ.
Utíši, uspí a vyléčí děti.
...25c...

VLASY husté, jemné, lesklé dodávají obličej krásy. Chcete-li si je takovými učiniti a udržeti, naleznete nejlepší lék
SEVERŮV SILITEL VLASŮ.
50c. a \$1.00.

VĚTRY zácpu, nepravidelnost stolice, bolesti kolem pasu, nadýmání vyléčí úplně
SEVEROVY PILULKY pro játra....
25c.

Severova Zlatá masť na oči odstraní každý zánět oči. 25c.

Severova Masť proti svrabu a vyraženinám vždy pomůže. 50c.

☞ Zvláštní léky za \$3.00, pošlete-li popis nemocí.

W. F. SEVERA,

— CEDAR RAPIDS, IOWA. —

Hambursko-Amer. akciová paropl. spol.

Přeplavní ceny

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 21. h.

	Z New Yorku do Hamburku:	Z Hamburku do New Yorku:
Po parolodích expresních	\$32.00	\$38.50
" " pravidelných	\$40.00	\$36.50
" " Union line	\$27.00	\$36.50
" " Baltimorské linie	\$27.00	
" " Baltické linie do Štětína	\$37.00 ze Štětína	\$34.00

Ohledně přeplavu hlaste se u

HAMBURG-AMERICAN LINE,

37 Broadway, New York. | generální řádovny společnosti | N. W. cor. Randolph & LaSalle Street, Chicago, Illinois.